

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTRKA

2024

MĚSÍČNÍ BULLETIN

Energetika > EU 10

Z obsahu:

- Říjnová Rada pro energetiku
- Prognóza pro obnovitelné zdroje energie
- Role jaderné energetiky

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

na říjnové Radě pro energetiku diskutovali evropští ministři otázku bezpečnosti dodávek energie a také připravenost členských států na nadcházející zimu. Evropské zásobníky zemního plynu jsou v současné době naplněny na 95 %, což vytváří předpoklad pro stabilní zásobování během nadcházející zimy. V návaznosti na doporučení Draghiho zprávy proběhla na ministerské úrovni první výměna názorů na příspěvek energetického sektoru k posílení konkurenceschopnosti EU. Prezidenti a premiéři členských států budou toto téma diskutovat na neformálním zasedání Evropské rady, které se uskuteční v listopadu v Budapešti. V Praze se na přelomu září a října konalo Evropské fórum pro jadernou energetiku (ENEf). Tato konference se od roku 2007 střídavě koná v Praze a v Bratislavě a účastní se jí političtí představitelé z členských zemí EU, zástupci evropských institucí, jaderného průmyslu či výzkumných organizací. Hlavními tématy letošního fóra byly investice do jaderné energetiky a rozvoj malých modulárních reaktorů (SMR). Roli jaderné energetiky s ohledem na dekarbonizaci a zajištění konkurenceschopnosti EU diskutovali také zástupci členských států EU v rámci jaderné aliance a na půdě Evropského parlamentu europoslanci ze skupiny příznivců jádra, kteří vyzvali Evropskou komisi, aby deklarovanou podporu technologické neutrality realizovala v konkrétních činech. Výbory Evropského parlamentu aktuálně připravují slyšení kandidátů nominovaných na eurokomisaře, která se uskuteční ve dnech 4. až 12. listopadu. V písemné odpovědi na otázky europoslanců ocenila kandidátka na výkonnou místopředsedkyni pro čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci Teresa Ribera práci Evropské průmyslové aliance pro SMR, jejímž cílem je usnadnit spolupráci zúčastněných stran a zlepšit podmínky pro vývoj a zavádění malých modulárních reaktorů.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měšic | Tomáš Pirkl | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com, Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé inteligence BING AI.

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[UDÁLO SE V BRUSELU](#)[FAQ](#)[ŘÍJNOVÁ RADA
PRO ENERGETIKU](#)

ŘÍJNOVÁ RADA PRO ENERGETIKU

Na zasedání Rady pro energetiku dne 15. října diskutovali evropští ministři širokou škálu témat. Zvláštní pozornost věnovali bezpečnosti dodávek energie a připravenosti na nadcházející zimní sezónu.

V návaznosti na doporučení Draghiho zprávy si vyměnili názory na příspěvek energetického sektoru k posílení konkurenceschopnosti EU.

Evropské skladovací kapacity zemního plynu jsou **naplněny** na 95 %, což vytváří předpoklad pro stabilní zásobování během nadcházející zimy. Nicméně podle nedávné zprávy o stavu energetické unie EU činí podíl ruského plynu na celkovém dovozu stále 18 %. Komisařka pro energetiku Kadri Simson v této souvislosti vyjádřila znepokojení nad zvýšenými objemy dováženého ruského plynu během posledních měsíců. Zdůraznila, že jsou vytvořeny všechny předpoklady, aby se členské státy od ruského plynu zcela odklonily. Ujistila přitom, že terminály LNG mají dostatečnou kapacitu a existují alternativní zásobovací trasy.

Ministři energetiky dále diskutovali doporučení

Draghiho zprávy ohledně udržení nákladů na energii na dostupné a konkurenceschopné úrovni, aniž by se ze zřetele ztratila potřeba dekarbonizace a energetické bezpečnosti. Shodli se, že ke stabilizaci velkoobchodních cen a zajištění energetické bezpečnosti jsou zapotřebí koordinovaná opatření na úrovni EU. Zvažovali také možnosti, jak řešit potřebu rozsáhlých investic do sítí, digitalizace, ukládání energie a propojení.

Na závěr ministerského setkání vyjádřila komisařka pro energetiku silnou nespokojenost se skutečností, že stále více než polovina členských zemí nepředložila aktualizované národní klimaticko-energetické plány (NCEP). Termín pro předložení těchto plánů byl přitom v červnu. Komisařka avizovala, že je připravena zahájit formální řízení pro porušení práva v případě, že členské země svoji povinnost nesplní. V rámci aktualizace klimaticko-energetických plánů členské státy revidují své závazky pro rok 2030.

V návaznosti na ministerskou Radu jednali o situaci vyplývající z vysokých a kolísavých cen elektřiny prezidentí a premiéry členských států na Evropské radě. V **závěrech** summitu EU vyzývají Evropskou komisi, aby urychleně navrhla opatření k řešení tohoto problému. Evropská rada se dále shodla na nutnosti zajištění konkurenceschopnosti EU, posílení hospodářské odolnosti a dosažení plného

potenciálu jednotného trhu. V této souvislosti vyzývají závěry Evropské rady členské státy k podrobnějšímu projednání Draghiho zprávy. Doporučení této zprávy budou na programu na příštím neformálním zasedání hlav členských států, které se uskuteční 8. listopadu v Budapešti.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

PROGNÓZA
PRO OBNOVITELNÉ
ZDROJE ENERGIE

PROGNÓZA PRO OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Mezinárodní energetická agentura (IEA) v říjnu zveřejnila výroční zprávu věnovanou sektoru obnovitelné energie. V nové publikaci předkládá prognózy ohledně zavádění technologií obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny do roku 2030. Zároveň analyzuje klíčové výzvy, kterým toto odvětví čelí a identifikuje překážky, které brání rychlejšímu růstu.

Zpráva předpokládá, že vzhledem k podpůrným politikám kapacita obnovitelné energie v následujících letech na globální úrovni prudce poroste. Celosvětově by měl nárůst do roku 2030 činit 5 500 GW (včetně 670 GW v letošním roce), což je téměř trojnásobek nárůstu zaznamenaného v letech 2017 až 2023. Z obnovitelných zdrojů by tak do roku 2030 měla pocházet téměř polovina (celosvětové) elektřiny. Co se týká podílu jednotlivých technologií, měly by samotné fotovoltaické elektrárny představovat 80 % růstu celosvětové kapacity OZE.

IEA uvádí, že solární a větrná energie je dnes ve většině zemí nejlevnějším zdrojem pro výrobu elektřiny. Zároveň předpokládá, že snížení úrokových sazeb, vývoj technologií a expanze trhu by v nadcházejících letech měla přispět k nižším nákladům na financování fotovoltaiky a větrných elektráren.

Očekává se, že nejvíce větrných a solárních elektráren se postaví v Číně. Podle predikce IEA zde bude do roku 2030 instalováno téměř 60 % veškeré nové kapacity OZE. Na konci tohoto desetiletí tak Čína může provozovat polovinu globální kapacity OZE (oproti třetinovému podílu v roce 2010).

Rychlé zavádění obnovitelných zdrojů v zásadě předběhlo stávající ambice vlád. Nicméně výroční zpráva uvádí, že předpokládaný růst OZE přesto není plně v souladu s cílem

stanoveným na klimatické konferenci COP28. Účastníci konference se v loňském roce dohodli na ztrojnásobení světové kapacity obnovitelné energie ještě v tomto desetiletí. Základní scénář IEA přitom předpokládá, že globální kapacita OZE v roce 2030 dosáhne 9 760 GW, což by odpovídalo 2,7násobku.

Analýza IEA zároveň ve zrychleném scénáři uvádí podmínky pro dosažení ztrojnásobení světové kapacity obnovitelné energie. Splnění slibu COP28 by znamenalo dosažení 11 500 GW celosvětově instalované kapacity. To však s sebou přináší nutnost vyřešení řady výzev, jako například zajištění dostatečných investic do infrastruktury, dosažení flexibility systému či urychlení povolovacích postupů.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ENEF 2024

ENEF 2024

Na přelomu září a října se v Praze konalo Evropské fórum pro jadernou energetiku (ENEF). Konference, která nabízí platformu pro diskusi zainteresovaných stran v oblasti jaderné energetiky, se letos konala již po sedmnácté. Hlavními tématy letošního fóra byly investice do jaderné energetiky a rozvoj malých modulárních reaktorů (SMR).

V rámci úvodního panelu účastníci prezentovali celou šíři otázek spojených s jadernou energetikou, a to včetně její role při plnění cílů EU v oblasti klimatu do roku 2040 či příležitostí a možných rizik v oblasti jaderné energetiky.

Diskuse se následně vedla v rámci kulatých stolů, z nichž každý trval zhruba 40 minut. Moderátoři jednotlivých debat zahájili diskusi otázkami, které otevřely aktuální témata jako přístup k mechanismům financování, jaderná bezpečnost v kontextu nových technologií, zapojení veřejnosti či spolupráce v oblasti dodavatelských řetězců.

Závěrečný panel byl věnován **Evropské průmyslové alianci pro SMR**. Účastníci panelu se zaměřili na příležitosti a výzvy, které přináší vývoj malých modulárních reaktorů a jejich realizace v první polovině 30. let. Do centra diskuse se dostala otázka konkurenceschopnosti dodavatelského řetězce. První valná hromada Evropské průmyslové aliance pro SMR se uskutečnila v květnu letošního roku. Její činnost probíhá prostřednictvím pracovních skupin s cílem zlepšit podmínky pro vývoj a zavádění SMR.

ENEF se koná střídavě v Praze a Bratislavě. Od roku 2007 ho organizuje Evropská komise společně s hostitelskou zemí a pravidelně se ho účastní vysocí političtí představitelé z členských zemí EU a zástupci evropských institucí, jaderného průmyslu či výzkumných organizací.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

REVIZE
INTERINSTITUCIONÁLNÍ
RÁMCOVÉ DOHODY

REVIZE INTERINSTITUCIONÁLNÍ RÁMCOVÉ DOHODY

Předsedkyně Evropského parlamentu Roberta Metsola a předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen dne 21. října dosáhly dohody ohledně budoucí spolupráce mezi oběma institucemi.

Ve společném prohlášení uvádí devět politických zásad, ze kterých bude vycházet revize **rámkové dohody** z roku 2010 o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí.

Dohoda, která byla uzavřena ještě před slyšením a hlasováním v Evropském parlamentu o novém kolegiu komisařů, posiluje pravomoc Evropského parlamentu ve vztahu k Evropské komisi.

Mezi deklarované zásady patří rovné zacházení s Evropským parlamentem a Radou ze strany Evropské komise. Dohoda uvádí, že europoslanci obdrží komplexní, včasné a podrobné informace.

Evropská komise bude muset poskytnout komplexní odůvodnění v případech, kdy

předkládá legislativní návrhy podle článku 122 SFEU. Ustanovení tohoto článku umožňuje v mimořádných situacích obejít legislativní pravomoc Evropského parlamentu. Této možnosti využila Komise během energetické krize v roce 2022. Komise podle článku 122 SFEU předložila např. **nařízení** o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu či **nařízení** pro urychlení zavádění obnovitelných zdrojů energie. Komise se také zavazuje definovat jasný mechanismus pro použití urychleného rozhodování.

Další závazek se týká procesu přijímání víceletého finančního rámce EU. Návrh rozpočtu EU na období po roce 2027 předloží

Evropská komise v polovině příštího roku. Evropská komise se zavázala, že bude posilovat interinstitucionální spolupráci v rozpočtových záležitostech. V této souvislosti předloží návrh nové interinstitucionální dohody, kterou projednají a budou schvalovat všechny tři evropské instituce.

Komise se také zavázala zajistit lepší návaznost na usnesení Evropského parlamentu přijatá podle článku 225 SFEU. Podle tohoto článku může Evropský parlament vyzvat Evropskou komisi, aby zahájila legislativní iniciativu.

Na politickou dohodu nyní naváží jednání na technické úrovni.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ROLE
JADERNÉ ENERGETIKY

ROLE JADERNÉ ENERGETIKY

V souvislosti s nadcházejícím mandátem nové Komise se pozornost mj. věnuje budoucnosti jaderné energetiky a její roli při dekarbonizaci a zajištění konkurenceschopnosti EU. Na okraj Rady pro energetiku se v rámci setkání jaderné aliance setkali ministři zemí, které podporují rozvoj jaderné energetiky, se zástupci Evropské komise. Tématem zasedání byly priority pro nadcházející období. O den později v Evropském parlamentu skupina europoslanců tzv. Nuclear Energy Focus Group vyzvala Evropskou komisi, aby deklarovanou podporu technologické neutrality realizovala v konkrétních činech.

Členské státy jaderné aliance připomněly čtyři pilíře své činnosti, které zahrnují: zajištění financování velkých reaktorů a malých modulárních reaktorů (SMR), podporu průmyslové a výzkumné spolupráce, respektování vnitrostátních rozhodnutí s ohledem na dekarbonizaci a zajištění silného dodavatelského řetězce. Ve společném

prohlášení vyzvaly novou Komisi, aby ve svém nadcházejícím programu plně uznala přínos jaderné energie spolu s obnovitelnými zdroji pro budoucnost evropského integrovaného energetického systému.

Aktuálně diskutovaným tématem byla Draghiho zpráva. Účastníci setkání zdůraznili potřebu zajištění konkurenceschopnosti EU a posílení hospodářské odolnosti při současném úsilí o dosažení klimatické neutrality do roku 2050. V této souvislosti podpořili Draghiho výzvu k technologicky neutrálnímu přístupu k dekarbonizaci.

Členy jaderné aliance jsou Bulharsko, Česká republika, Finsko, Francie, Chorvatsko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Švédsko, plus Belgie a Itálie jako pozorovatelé.

V Evropském parlamentu se před nadcházejícím slyšením kandidátů na evropské komisaře sešla skupina europoslanců z různých politických frakcí podporujících rozvoj jaderné energetiky. Nuclear Energy Focus Group ve svém prohlášení vyzývá novou Komisi k přijetí rozhodných opatření, aby se jaderná energetika dostala do středu evropských politik. V této souvislosti europoslanci identifikují klíčové priority, mezi které patří přijetí komplexního akčního plánu pro jadernou energetiku, včetně aktualizace programu PINC (Nuclear Illustrative Programme), přístup

projektů v oblasti jaderné energetiky k veřejnému financování a programům financování EU a dále podpora evropského průmyslu v oblasti SMR. V neposlední řadě europoslanci požadují zajištění stejných podmínek pro vodík vyráběný z obnovitelných zdrojů a z jádra, a to prostřednictvím delegovaného aktu definujícího nízkouhlíkový vodík.

Budoucnost energetických politik EU, včetně role jaderné energetiky a možností jejího financování, bude tématem diskusí během slyšení s kandidáty na eurokomisaře, které se v příslušných výborech Evropského parlamentu uskuteční ve dnech 4. až 12. listopadu. Kandidát na komisaře pro energetiku a bydlení Dan Jørgensen **představí** vizi Evropské komise v oblasti energetické transformace dne 5. listopadu. Kandidát na komisaře pro klima, uhlíkovou neutralitu a čistý růst Wopke Hoekstra bude **obhajovat** svoji nominaci dne 7. listopadu. Kandidátka na výkonnou místopředsedkyni pro čistou, spravedlivou a konkurenceschopnou transformaci Teresa Ribera **předstoupí** před europoslance dne 12. listopadu. V rámci diskusí budou kandidáti čelit otázkám ohledně energetické transformace či nastavení klimatického cíle EU do roku 2040. Zároveň se dá očekávat, že budou v této souvislosti požádáni, aby vyjasnili svůj postoj k využití všech dostupných nízkouhlíkových technologií.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

SPRAVEDLIVÁ
TRANSFORMACE

SPRAVEDLIVÁ TRANSFORMACE

Dne 8. října skupina Evropských konzervativců a reformistů (ECR) ve Výboru regionů uspořádala **workshop s názvem „Zajištění spravedlivé transformace pro všechny regiony EU“ v rámci Evropského týdne regionů a měst (EWRC). Akce, konaná v Bruselu, se zaměřila na to, jak může EU přecházet k udržitelné a klimaticky neutrální ekonomice a současně zajistit, aby regiony závislé na fosilních palivech a energeticky náročných průmyslových odvětvích nezůstaly pozadu.**

Akci moderoval Daniel Měsíc, zástupce vedoucího bruselské kanceláře Skupiny ČEZ. Seminář zahájil úvodním projevem Marco Marsilio, prezident skupiny ECR ve Výboru regionů (CoR) a prezident regionu Abruzzo v Itálii. Marsilio zdůraznil význam rámce spravedlivé transformace pro řešení socio-ekonomických výzev, kterým čelí regiony silně závislé na tradičních energetických sektorech. Také vyzdvihl potřebu pokračující podpory

z fondů EU, aby se zmírnilo možné negativní dopady na pracovní místa a komunity. Marsilio svým projevem předdeslal schválení zprávy ke spravedlivé transformaci, který Výbor regionů přijal v tentýž den odpoledne.

Panelová diskuse přivedla dohromady zástupce Evropské komise, regionů či Evropské investiční banky (EIB), kteří se zaměřili na různé aspekty spravedlivé transformace. Roberta Angelilli, viceprezidentka regionu Lazio v Itálii, představila regionální iniciativy zaměřené na oživení hospodářské struktury střední Itálie. Nicola De Michelis, zástupce generálního ředitele pro implementaci programů v DG REGIO Evropské komise uvedl, že neočekává vznik nových fondů pro pokrytí nákladů na řešení výzev spravedlivé transformace. Naopak doporučil jejich zjednodušení a zefektivnění procesů na národní a regionální úrovni, aby se fondy dařilo efektivněji čerpat. Małgorzata Jarošińska-Jedynak, členka rady Podkarpatského regionu v Polsku, zdůraznila potřebu dalších politik pro řešení těchto výzev a zároveň zajistit konkurenceschopnost průmyslu. Vyzdvihla také holistické projekty podporující zároveň konkurenceschopnost průmyslu a digitalizaci. Luciana Tomozei, zástupkyně Evropské investiční banky (EIB), diskutovala roli EIB v podpoře regionů během zelené a digitální transformace. Zdůraznila důležitost finanční podpory, aby byla zajištěna spravedlivá transformace ve všech regionech,

zejména v těch, které jsou nejvíce zasaženy dekarbonizací a vyzdvihla roli EIB v této oblasti.

Workshop byl zakončen širší diskusí o tom, jak může EU zajistit, aby všechny regiony, bez ohledu na jejich výchozí situaci, mohly projít transformací ekonomicky životaschopným a sociálně spravedlivým způsobem. Akce poskytla platformu pro místní a regionální orgány k výměně poznatků a očekávání ohledně úspěšného zvládnutí tohoto složitého procesu a udržení hospodářské, územní a sociální soudržnosti v celé Evropě.

Z diskuse vyplynuly následující závěry: Spravedlivá transformace je stále komplexnější. Již nejde jen o odklon od uhlí, ale o modernizaci celých regionálních ekonomik s cílem zajistit, aby se společnost rozvíjela během přechodu k zelenější ekonomice. Pro zvládnutí této složitosti je nezbytné mobilizovat více finančních prostředků a zefektivnit jejich využití. K tomu je třeba zapojit nejen stávající zdroje, ale také zjednodušit existující procesy. Klíčové prvky úspěchu zahrnují princip subsidiarity, inkluzivitu, technologickou neutralitu a hledání synergických řešení. Spolupráce mezi regionálními a místními orgány a různými sektory je klíčová pro zajištění spravedlivé transformace pro všechny zasažené oblasti.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

GLOBAL GAS SECURITY
REVIEW 2024

GLOBAL GAS SECURITY REVIEW 2024

Mezinárodní agentura pro energii (IEA) v říjnu zveřejnila zprávu o stavu trhu se zemním plynem v celosvětovém měřítku, kterou od roku 2016 pravidelně publikuje pod názvem Global Gas Security Review. Aktuální zpráva zpracovává rovněž výsledky poslední dostupné analýzy Gas Market Report, pokrývající tři čtvrtletí letošního roku.

Jaké jsou hlavní obecné závěry zprávy ?

Trh se zemním plynem se vzpamatoval z šoku, který jej zasáhl v období let 2022/23, a v letošním roce začal opět výrazně růst. Očekává se, že celosvětová poptávka po plynu dosáhne v letech 2024 a 2025 nových historických maxim. Na druhou stranu zůstává trh křehký, jednak vinou omezeného růstu produkce zkapalněného zemního plynu (LNG) a jednak vinou cenové volatility, způsobené celosvětovým geopolitickým napětím. Trhy zůstávají citlivé na neočekávané pohyby na straně nabídky i poptávky. V případě LNG působí nejistotu například omezení jeho přepravy přes strategický Panamský průplav

a oblast Rudého moře, což sice prozatím nevedlo k poklesu dodávek, ale minimálně poukázalo na potenciální zranitelnost obchodu s LNG. Z těchto důvodů bude nezbytné, aby důvěryhodní producenti a spotřebitelé plynu spolupracovali na posílení architektury pro bezpečné globální dodávky plynu v aktuálně napjatém světě. Ke zlepšení situace by přispělo posílení likvidity globálního trhu s LNG, integrace ukrajinského systému skladování plynu do globálního trhu s plynem a zvážení potenciálních rámců dobrovolných mechanismů plynových rezerv.

Jak se vyvíjí globální poptávka po plynu ?

Spotřeba zemního plynu v prvních třech čtvrtletích letošního roku stoupla meziročně o 2,8 %, což je o 0,8 % více než činil průměrný růst spotřeby v letech 2010 – 2020. Největší zásluhu na tom mají rychle rostoucí trhy v Asii. Při samostatném posuzování třetího čtvrtletí klesl růst spotřeby v tomto období podle prvních odhadů pod hodnotu 2 %. Toto zpomalení bylo částečně způsobeno růstem cen plynu. Zpráva předpokládá, že za celý rok 2024 poroste globální poptávka po plynu o více než 2,5 % a dosáhne historicky rekordní hodnoty 4 200 miliard m³. Téměř polovinou (45 %) k tomuto růstu přispěje region Asie a Tichomoří, ovšem svůj podíl na tom bude mít

také oživení poptávky v evropském průmyslu, a to přestože stále zůstává hluboko pod předkrizovými hodnotami. Primární hnací silou růstu bude průmysl a energetika, které dohromady tvoří více než polovinu poptávky. V roce 2025 by měla poptávka narůst o dalších 2,5 %, přičemž více než polovinu této hodnoty si připíše Asie.

Jakých výsledků dosahují dodávky zkapalněného zemního plynu ?

Globální růst dodávek LNG zůstal v prvních devíti měsících letošního roku slabý a meziročně se zvýšil pouze o 2 % (7 miliard m³), což je hluboko pod průměrnou roční mírou růstu v letech 2016 až 2020 (8 %). Na vině je například zpoždění různých projektů souvisejících s dodávkami suroviny a problémy u některých producentů, jakými jsou například Angola, Egypt nebo Trinidad a Tobago. Dostupnost dodávek by naopak měly v posledním letošním čtvrtletí zlepšit dokončené terminály Plaquemines v USA a Tortue u pobřeží západní Afriky. Za celý letošní rok by tedy celosvětové dodávky LNG měly vzrůst o 2 % (10 miliard m³), což je nejpomalejší tempo růstu od roku 2020. V roce 2025 by se měl růst dodávek LNG zrychlit o téměř 6 % (30 miliard m³). Nárůst bude způsoben očekávaným spuštěním

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPE A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

GLOBAL GAS SECURITY
REVIEW 2024

několika velkých projektů. Předpokládá se, že až z 85 % bude za tímto vývojem stát severní Amerika, přičemž tři čtvrtiny z toho připadá na Spojené státy; poroste rovněž objem dodávek z Afriky a Asie. Velká nejistota panuje ohledně budoucnosti tranzitu ruského plynu přes Ukrajinu, zejména v souvislosti s vypršením kontraktu na konci letošního roku. Zastavení

dodávek ruského plynu by podle studie nemělo způsobit bezprostřední problémy Rakousku, Maďarsku a Slovensku, které mají dostatečnou skladovací kapacitu, dobré energetické propojení a nepřímý přístup na trh s LNG, naopak ohrožené může být Moldavsko. Celkově by zastavení tranzitu přes Ukrajinu znamenalo snížení dodávek ruského plynu

o 15 miliard m³, což pravděpodobně povede k požadavku navýšení dovozu LNG do Evropy v roce 2025.

